

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Αναδιάρθρωση χρέους

Οριστικό τέλος στα σενάρια περί υποτιθέμενης αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους, που κατέχει και φέρεται ότι εξέταζε η ΕΚΤ, δίνει με πρόσφατες δηλώσεις του ο Μάριο Ντράγκι.

Ερωτηθείς από γερμανική εφημερίδα σχετικά με την πρόσφατη συνάντηση που είχε με τον Έλληνα Πρώθυπουργό, ο Πρόεδρος της ΕΚΤ επισήμανε, πως δεν συζητήθηκε θέμα κουρέματος του ελληνικού χρέους που κατέχει η ΕΚΤ στα χαρτοφυλάکیά της, ενώ υπογράμμισε, πως σε κάθε περίπτωση είναι εναντίον ενός τέτοιου ενδεχομένου. Με τις δηλώσεις του αυτές, ο επικεφαλής της ΕΚΤ έρχεται να ακυρώσει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο υποθέσεις, που είχαν δει το φως της δημοσιότητας σχετικά με πιθανή μεταστροφή της πολιτικής της ΕΚΤ, αναφορικά με το τμήμα του ελληνικού χρέους, που κατέχει υπό τη μορφή κρατικών ομολόγων και τα οποία αγόρασε στη δευτερογενή αγορά από το ξέσπασμα της δημοσιονομικής κρίσης κι έπειτα.

Η ΕΚΤ κερδοσκοπεί παρανόμως και κατά παράβαση του καταστατικού της και των ισχυόντων Ευρωπαϊκών Συνθηκών εναντίον του Ελληνικού Κράτους, Κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης. Πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί το ακόλουθο: Τη Δευτέρα, 20 Αυγούστου, η ελληνική κυβέρνηση πλήρωσε στην ΕΚΤ ομόλογο ύψους 3,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, το οποίο αυτή διακατείχε. Το συγκεκριμένο ομόλογο η ΕΚΤ το είχε αγοράσει το καλοκαίρι του 2010, στη δευτερογενή αγορά, στο 70% της ονομαστικής του αξίας. Συγκεκριμένα, το ομόλογο κόστισε συνολικά 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ το κέρδος, το οποίο αποκόμισε η τράπεζα, ανήλθε στα 900 εκατομμύρια ευρώ, περίπου 40 τοις εκατό επί της αρχικής αξίας. Για την αποπληρωμή του ομολόγου προβλεπόταν να διατεθεί ποσό από τη δόση ύψους 31,3 δισ. ευρώ των δανείων, που συμφωνήθηκαν με τις χώρες της Ευρωζώνης και το ΔΝΤ τον Μάρτιο και η οποία από τον Ιούνιο τώρα έχει μετατεθεί για τον μήνα Νοέμβριο. Αντί της αναβολής πληρωμής του ομολόγου μέχρις ότου καταβληθεί η δόση, η ΕΚΤ και υπό την απειλή της άμεσης χρεοκοπίας, εάν δεν πληρωνόταν έγκαιρα, υποχρέωσε ουσιαστικά τη χώρα μας να δανειστεί επιπλέον για την εξόφληση του ποσού αυτού. Μέσω της αύξησης του επιτρεπτού ορίου έκδοσης ελληνικών εντόκων γραμματίων, το οποίο η ίδια είχε αρχικά θέσει, από τα 3 στα 7 δισ. ευρώ, η κυβέρνηση εξέδωσε έντοκα γραμμάτια 4 δισ. ευρώ, τρίμηνης διάρκειας, από τα οποία η ΕΚΤ εισέπραξε τα 3,2 δισεκατομμύρια.

Υπολογίζεται, ότι η ΕΚΤ έχει αγοράσει ελληνικά ομόλογα συνολικής αξίας 50 δισ. ευρώ, ενώ ελληνικά χρεόγραφα ύψους άνω των 12 δισ. ευρώ κατέχουν άλλες κεντρικές τράπεζες χωρών-μελών της ευρωζώνης. Ίσως να είναι κι αυτός ένας από τους λόγους που ζήτησε και επέβαλε τελικά να εξαιρεθεί από το κούρεμα των ιδιωτών ομολογιούχων, με αποτέλεσμα να μπορεί και να απαιτεί να πληρώνεται στο ακέραιο για ελληνικά ομόλογα που διαθέτει. Εάν δεν είχε συμβεί αυτό, η κεντρική τράπεζα θα έχει αναλάβει το ίδιο κόστος με αυτό που ανέλαβαν οι ιδιώτες ομολογιούχοι, που συμμετείχαν στη συμφωνία του PSI, και συνεπώς θα αφαιρούνταν ένα σημαντικό τμήμα του δημόσιου χρέους από τις πλάτες του ελληνικού λαού. Οι ευθύνες της κυβέρνησης Παπαδήμου στο θέμα αυτό είναι τεράστιες και οφείλουν να ελεγχθούν. Η ΕΚΤ δανείζει σήμερα με επιτόκιο 0,75% τις τράπεζες της Ευρωζώνης, ενώ απαιτεί επιτόκιο 30% προκειμένου να πληρωθεί για τα χρεόγραφα του ελληνικού κράτους. Από την πρακτική αυτή επωφελούνται κι άλλοι. Όταν η ΕΚΤ επιστρέψει τα κέρδη της στις ευρωπαϊκές χώρες, η Γερμανία θα λάβει το μεγαλύτερο μερίδιο, λόγω του ότι έχει τη μεγαλύτερη συμμετοχή. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της FT Deutschland, η Γερμανία θα συνεχίσει και στο μέλλον να έχει την μεγάλη αυτή μερίδα κερδών, από την ΕΚΤ, δεδομένου του ότι έως το 2026, το ποσό που θα καταβάλει η Ελλάδα στην ΕΚΤ από ομόλογα που λήγουν αγγίζει στα 12,7 δισ. ευρώ.

Όσον αφορά στις τεχνικές λεπτομέρειες του νέου προγράμματος αγοράς ομολόγων που ανακοινώθηκε, η ΕΚΤ αποφάσισε να μη διατηρεί το καθεστώς προτιμητέου πιστωτή για τα κρατικά ομόλογα που θα αγοράζει στο πλαίσιο αυτό, σε αντίθεση με ότι αφορά στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους. Πρόκειται για μια τεράστια αντίφαση κι αδικαιολόγητη πρακτική.

Επειδή:

Η ΕΚΤ αποτελεί ανεξάρτητο θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι πολιτικές της πρέπει να αφορούν στο σύνολο των χωρών της ευρωζώνης. Οι επιλογές της όμως τρέφουν την ανησυχία. Από το καταστατικό της κατέχει κεντρικό ρόλο στην άσκηση της νομισματικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ και, επομένως, έχει την κυριαρχική αρμοδιότητα σε νομισματικά θέματα. Ο ρόλος της είναι του θεματοφύλακα της νομισματικής σταθερότητας, του ευρωπαϊκού νομίσματος για όλα τα κράτη-μέλη. Διεύρυνε τα όρια δικαιοδοσίας. Η οικονομική κρίση πέρα από τα τεράστια προβλήματα που δημιούργησε, έφερε στο προσκήνιο μια σειρά εγγενών αδυναμιών στη λειτουργία του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Η κρίση χρέους θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί, εάν υπήρχε καλύτερη διακυβέρνηση στα κράτη –μέλη και στην Ευρωπαϊκή

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Ένωση. Ο Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος και τα άλλα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας διορίζονται με συμφωνία των κυβερνήσεων των κρατών μελών, τα οποία έχουν υιοθετήσει το ευρώ, κι όμως δεν έχουν καμιά υποχρέωση να λογοδοτούν προς σ' αυτές. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις πίσω από κλειστές πόρτες υπό καθεστώς άκρας μυστικότητας, ουδείς γνωρίζει τι λέγεται, δεν δημοσιοποιεί τα πρακτικά, ούτε τις λεπτομέρειες της ψηφοφορίας και θέτει τους στόχους για τον πληθωρισμό και τα επιτόκια δίχως δημοκρατική διαβούλευση. Ούτε η ΕΚΤ, ούτε οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, ούτε κανένα μέλος των οργάνων λήψης αποφάσεων των ιδρυμάτων αυτών, ζητάει ή δέχεται υποδείξεις από ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ή οργανισμούς, από την κυβέρνηση κράτους μέλους ή από άλλο οργανισμό, όπως ρητά ορίζει το άρθρο 130 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπό το φως των όσων διαδραματίζονται, στο ευρωπαϊκό περιβάλλον, ουδείς μπορεί να ισχυριστεί ότι αυτό συμβαίνει.

Ο Μάριο Ντράγκι αισιοδοξεί για την πορεία της Ευρωζώνης. Οι δηλώσεις όμως που αφορούν στο μέλλον ενέχουν κινδύνους και αβεβαιότητες. Ο ρόλος που ανέλαβε για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης πλήττει τα συμφέροντα της χώρας. Το σημαντικότερο πρόβλημα ίσως στη σημερινή συγκυρία, που εμποδίζει και την εξεύρεση μιας κοινά αποτελεσματικής λύσης στην ευρωπαϊκή κρίση, είναι η αδυναμία των θεσμών της ΕΕ που είναι αρμόδιοι να προωθούν το κοινό συμφέρον να ενεργήσουν προς όφελος των ευρωπαϊκών λαών. Η κρίση δημόσιου χρέους, η οποία πυροδοτήθηκε από χρηματοπιστωτικές και δημοσιονομικές κρίσεις, απαιτεί αποτελεσματική χρηματοπιστωτική, οικονομική και πολιτική αντιμετώπιση. Μια κοινή ευρωπαϊκή κατεύθυνση προσκρούει στους υπολογισμούς των εθνικών συμφερόντων εκ μέρους κυβερνήσεων και κοινοβουλίων που αδυνατούν να τους υπερβούν και που λογοδοτούν μόνο στους ψηφοφόρους των χωρών τους. Η ευρωπαϊκή προοπτική υποχωρεί.

Σε λίγο καιρό, αναμένεται να παρθούν σημαντικές αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο για το μέλλον της Ελλάδας. Αυτό προϋδεάζουν δηλώσεις ευρωπαίων ιθυνόντων. Η κυβέρνηση κρίνει θετική την αλλαγή κλίματος για το πρόβλημα της χώρας. Η εκπεφρασμένη άρνηση του επικεφαλής της ΕΚΤ να αποδεχθεί απομείωση του κρατικού χρέους που κατέχει η τράπεζα δημιουργεί νέα δεδομένα. Η ευρωπαϊκή ρητορική έχει διαφοροποιηθεί όμως ως προς ορισμένα σημεία, π.χ. το θέμα της επιμήκυνσης, ενώ συνεχίζονται επίμονες οι πιέσεις για την υιοθέτηση περισσότερων μέτρων. Η έκθεση των εκπροσώπων των δανειστών καθυστερεί και αναβάλλεται εκ νέου. Η στάση της ΕΚΤ δημιουργεί προσκόμματα σε μια συνολική διευθέτηση.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Ποια η θέση της κυβέρνησης ενόψει των εξελίξεων; Δεδομένων των δημόσιων δηλώσεων του Μ. Ντράγκι πως τοποθετείται στο θέμα αυτό;

Ποια εναλλακτικά σενάρια εξετάζει σε περίπτωση που υπάρχουν δυσμενείς εξελίξεις ως προς την έκθεση των αξιολογητών - δανειστών;

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2012

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών

Ε. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
Βνδ. Σερρών